

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY CEGŁÓW NA LATA 2024-2027
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2028-2031**

CZERWIEC 2024 R.

INWESTOR:

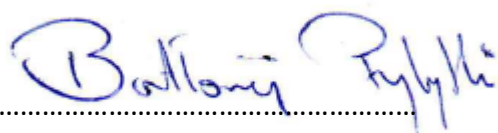
Gmina Cegłów

ul. Tadeusza Kościuszki 4

05-319 Cegłów

OPRACOWANIE:

mgr inż. Bartłomiej Przybylski

www.pnbenergy.pl

kontakt@pnbenergy.pl

505 203 400

opracowania środowiskowe i energetyczne

inspekcje dronem

rozwój projektów farm fotowoltaicznych, turbin wiatrowych i magazynów energii od statusu greenfield po etap budowy, rozruchów i eksploatacji

Spis treści

Spis tabel	6
Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	7
1 Wstęp	9
2 Podstawa prawna opracowania.....	9
3 Zakres opracowania	9
4 Zawartość i główne cele Programu oraz jego powiązania z innymi dokumentami.....	10
5 Metody zastosowane przy sporządzaniu <i>Prognozy</i>	13
6 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	13
7 Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym.....	14
8 Stan środowiska obszaru objętego Programem	14
8.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	14
8.2 Zagrożenia hałasem.....	14
8.3 Pola elektromagnetyczne	15
8.4 Gospodarowanie wodami	15
8.5 Gospodarka wodno-ściekowa	15
8.6 Zasoby geologiczne.....	16
8.7 Gleby.....	16
8.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	16
8.9 Zasoby przyrodnicze	17
8.10 Zagrożenia poważnymi awariami	17
9 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i>	17
10 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	18

10.1	Podsumowanie analizy potencjalnego oddziaływania środowisko zadań ujętych w <i>Programie</i>	30
10.1.1	Formy ochrony przyrody	30
10.1.2	Różnorodność biologiczna	30
10.1.3	Ludzie.....	30
10.1.4	Zwierzęta	31
10.1.5	Rośliny	31
10.1.6	Woda	31
10.1.7	Powietrze.....	32
10.1.8	Powierzchnia ziemi.....	32
10.1.9	Krajobraz.....	32
10.1.10	Klimat	32
10.1.11	Zasoby naturalne	33
10.1.12	Zabytki.....	33
10.1.13	Dobra materialne	33
11	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w <i>Programie</i>	33

Spis tabel

Tabela 1. Analiza zadań pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko 19

Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko („**Prognoza**”) została opracowana na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października z 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.) („**Ustawa ooś**”).

Zakres *Prognozy* wynika z art. 51 ust. 2 ww. ustawy i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Mazowieckim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

Dokumentem bazowym, na podstawie którego sporządzona została Prognoza oddziaływania na środowisko jest Program Ochrony Środowiska dla Gminy Cegłów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 („**Program**”). Dokument ten porusza szeroko rozumianą problematykę ochrony środowiska na terenie gminy. Opisuje stan środowiska oraz presje, jakim podlegają poszczególne komponenty środowiska (obszary interwencji). Jest także dokumentem strategicznym, w którym wyznaczono cele (m. in. poprawa jakości powietrza, poprawa klimatu akustycznego, poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych), które wynikają m.in. z następujących dokumentów:

- Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku,
- Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)
- Polityka energetyczna Polski do 2040 roku,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2030 roku,
- Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu,
- Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cegłów oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Monitoring skutków realizacji POŚ będzie prowadzony w oparciu o wskaźniki obrazujące zmianę stanu środowiska na terenie JST oraz dane dotyczące stanu realizacji zadań ujętych w POŚ. Co 2 lata sporządzane będą Raporty z wykonania POŚ, które zostaną przedstawione Radzie Miejskiej w Cegłowie, a następnie przekazane Zarządowi Powiatu w Mińsku Mazowieckim.

W obu dokumentach dokonano charakterystyki i oceny stanu środowiska na terenie gminy Cegłów. Dzięki temu zdefiniowano główne problemy i zagrożenia jakim podlegają poszczególne komponenty środowiska (obszary interwencji).

W ramach realizacji wyznaczonych w dokumencie celów zaplanowano szereg zadań mających wpływ m.in. na:

- poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- minimalizację negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego,
- rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- ochronę zasobów przyrodniczych,
- edukację ekologiczną,
- zmniejszenie potencjalnych negatywnych skutków awarii dla ludzi i środowiska.

Przeprowadzona w prognozie analiza zadań ujętych w Programie pod kątem możliwości ich oddziaływania na środowisko wykazała, iż oddziaływania negatywne mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji zadań (co będzie następstwem m.in. użycia sprzętu budowlanego, transportu materiałów budowlanych i wykonywania prac ziemnych) oraz będą mieć charakter lokalny, krótkotrwały i odwracalny. Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań skumulowanych oraz oddziaływań o zasięgu transgranicznym.

Ocena skutków realizacji Programu Ochrony Środowiska będzie prowadzona w oparciu o zmiany wartości wskaźników, takich jak m.in.: powierzchnia wyznaczonych na terenie gminy obszarów przekroczeń poziomu docelowego B(a)P, długość przebudowanych dróg, różnica pomiędzy odsetkiem ludności korzystającej z wodociągu i z kanalizacji, stosunek nasadzeń do ubytków drzew, liczba i rodzaj przeprowadzonych kampanii edukacyjnych.

Wszystkie zadania wyznaczone do realizacji w ramach Programu mają na celu ochronę środowiska i ograniczenie wprowadzania zanieczyszczeń do środowiska. Zgodne są również z zasadą zrównoważonego rozwoju. Efektem tych działań będzie również pozytywny wpływ na zdrowie człowieka. Brak realizacji zapisów Programu spowoduje pogarszanie się stanu wszystkich komponentów środowiska.

1 Wstęp

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest Program Ochrony Środowiska dla Gminy Cegłów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031. Obowiązek opracowania Prognozy wynika z faktu, iż Program przewiduje do realizacji zadania, które zaliczane do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.).

2 Podstawa prawna opracowania

Podstawą prawną wykonania Prognozy jest art. 51 ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.).

3 Zakres opracowania

Zakres Prognozy wynika z art. 51 ust. 2 Ustawy ooś oraz został uzgodniony z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo z dnia 13 czerwca 2024 znak: WOOS-III.411.138.2024.JDR),
- Mazowieckim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (pismo z dnia 4 czerwca 2024 znak: ZS.7040.40.2024KB).

4 Zawartość i główne cele Programu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Celami realizacji programu ochrony środowiska jest poprawa stanu i ochrona środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju społeczno-gospodarczego, w szczególności:

- poprawa jakości powietrza,
- poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów,
- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych,
- zmniejszenie potencjalnych negatywnych skutków awarii dla ludzi i środowiska.

Dokument ten spójny jest z celami oraz kierunkami interwencji ujętych m. in. w następujących dokumentach strategicznych:

1. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej tj.: bezpieczeństwa energetycznego, wewnętrznego rynku energii, efektywności energetycznej, obniżenia emisyjności, badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- a. -7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,
- b. 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
  - 14% udziału OZE w transporcie,
  - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,
- c. wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
- d. redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

2. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności:

- a. Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska.

3. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.):

- a. Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony,
  - b. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Transport,
  - c. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia,
  - d. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko.
4. Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej:
- a. Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego (I),
  - b. Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (II),
  - c. Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III),
  - d. Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa (IV),
  - e. Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska (V).
5. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku:
- a. Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności,
  - b. Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.
6. Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.):
- a. Utrzymanie priorytetu poprawy jakości powietrza oraz rozwój systemu oceny jakości powietrza poprzez zwiększenie liczby stacji pomiarowych uwzględnionych w pomiarach jakości powietrza w ramach PMŚ,
  - b. Ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora bytowo-komunalnego,
  - c. Ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora transportu drogowego,
  - d. Ograniczenie poziomu zanieczyszczeń powietrza w miastach, polityka miejska
  - e. Zwiększenie udziału czystej energii, ciepła, rozwój OZE,
  - f. Edukacja ekologiczna,
  - g. Zapewnienie finansowania przedsięwzięć ukierunkowanych na poprawę jakości powietrza,
  - h. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza z pozostałych sektorów mających wpływ na stan powietrza, z uwzględnieniem działań.

7. Polityka energetyczna Polski do 2040 roku:
  - a. Rozwój odnawialnych źródeł energii.
8. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030:
  - a. Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu,
  - b. Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu,
  - c. Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu,
  - d. Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie,
  - e. Stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami,
  - f. Zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu.
9. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2030 roku:
  - a. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu,
  - b. Ochrona przed hałasem,
  - c. Zmniejszenie antropopresji i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
  - d. Zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej i łagodzenie skutków suszy,
  - e. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej,
  - f. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi,
  - g. Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
  - h. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej,
  - i. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
  - j. Zwiększenie lesistości,
  - k. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.
10. Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu:
  - a. Ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej,
  - b. Zwiększanie powierzchni zieleni w wybranych gminach województwa mazowieckiego,
  - c. Edukacja ekologiczna,
  - d. Kontrola przestrzegania uchwały antysmogowej oraz zakazu spalania odpadów i pozostałości roślinnych,

- e. Ograniczanie wtórnej emisji pyłu – czyszczenie ulic na mokro w gminach miejskich województwa mazowieckiego, w granicach obszaru zabudowanego, zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści we wszystkich gminach województwa.

11. Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027.

Jest to istotne źródło finansowania m.in. dla Samorządów z obszaru województwa mazowieckiego zakładające wsparcie m.in. dla działań związanych z łagodzeniem zmian klimatu, ochroną bioróżnorodności, racjonalną gospodarką odpadami oraz racjonalną gospodarką wodną, wspierające efektywność energetyczną, odnawialne źródła energii i działania związane z redukcją emisji gazów cieplarnianych. Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie w ramach programu FEM 2021-2027 dostępny jest na stronie www.funduszedlamazowsza.eu.

12. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Cegłów oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

5 Metody zastosowane przy sporządzaniu *Prognozy*

Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dokonano równoległe z opracowaniem programu ochrony środowiska. Prognozę wykonano również w oparciu o zapisy Ustawy ooś.

Analizy oddziaływań na środowisko przewidzianych do realizacji zadań dokonano opierając się o dane literaturowe oraz ustalenia własne. Wyniki tej analizy zestawiono z lokalnymi uwarunkowaniami środowiskowymi, a następnie podsumowano wszystko w tabeli, zawierającej uzasadnienie przewidywanego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko.

6 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Aby realizacja zadań zawartych w *Programie* przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania.

Celem monitoringu jest ocena realizacji wskazanych w *Programie* zadań, w tym:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

Monitoring skutków realizacji zadań będzie prowadzony w oparciu o wskaźniki obrazujące zmianę stanu środowiska na terenie gminy (tabela w rozdziale 15 Programu) oraz dane dotyczące stanu realizacji zadań ujętych w *Programie*. Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że istnieją rozbieżności pomiędzy stopniem realizacji *Programu*, a jego założeniami, zostaną podjęte czynności mające na celu wyjaśnienie przyczyn rozbieżności oraz określenie działań korygujących.

Organ Wykonawczy Gminy zobowiązany jest co 2 lata sporządzić raport z wykonania Programu – wynika to z art. 18 ust 2 i 3 Ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Raporty te zostaną przedstawione Radzie Miejskiej w Cegłowie, a następnie przekazane Zarządowi Powiatu w Mińsku Mazowieckim.

7 Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym

Program nie przewiduje realizacji zadań, które miałyby oddziaływanie transgraniczne.

8 Stan środowiska obszaru objętego Programem

8.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska dla obszaru województwa mazowieckiego przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego dotyczącą roku 2023, która wykazała na terenie gminy przekroczenia poziomu długoterminowego ozonu ze względu na ochronę zdrowia i roślin.

Największym źródłem zanieczyszczeń na terenie gminy jest niska emisja, mały odsetek osób wymieniających stare piece na nowe z uwagi na wysokie koszty wymiany źródła ciepła oraz dostosowania instalacji, wykorzystywanie węgla słabej jakości jako źródła energii cieplnej. Większość budynków na terenie gminy wyposażona jest w instalacje centralnego ogrzewania wykorzystując najczęściej węgiel, drewno.

Poprawę jakości powietrza można uzyskać przez ograniczenie szkodliwych dla środowiska technologii, zmniejszenie oddziaływania obszarów niskiej emisji na środowisko naturalne, a także dofinansowania do instalacji pomp ciepła.

8.2 Zagrożenia hałasem

Główne źródło hałasu na terenie gminy stanowi hałas komunikacyjny. Do najbardziej ruchliwych szlaków komunikacyjnych powodujących źródło hałasu zalicza się linię kolejową oraz niektóre drogi powiatowe. Wnioski z badań monitoringowych hałasu przeprowadzonych na terenie województwa mazowieckiego wykazały, że hałas komunikacyjny, podobnie jak

w poprzednich latach, jest jednym z największych zagrożeń i głównych uciążliwości dla ludności.

Innym rodzajem uciążliwości hałasowych na terenie gminy występującymi lokalnie mogą być uciążliwości powstające z działalności gospodarczej podmiotów. Na terenie gminy brak jest zakładów, dla których zachodziła konieczność wydania decyzji określającej dopuszczalny poziom hałasu przenikającego do środowiska.

8.3 Pola elektromagnetyczne

Na terenie gminy występują źródła emisji pól elektromagnetycznych do środowiska głównie w postaci stacji bazowych telefonii komórkowej. Jednak na podstawie przeprowadzonych pomiarów monitoringowych na terenie gminy Cegłów nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w środowisku. Średnie zmierzone wartości były niższe od progów czułości sondy pomiarowej.

8.4 Gospodarowanie wodami

Gmina Cegłów położna jest w regionie wodnym Środkowej Wisły i Bugu. Północna część obszaru leży w zlewni rzeki Mienia, a południowa część w zlewni Sienniczanki i Piasecznej. Na obszarze gminy znajduje się też wiele mniejszych kanałów i rowów melioracyjnych. Występują tereny zagrożone powodzią, zdarzają się również lokalne podtopienia. Jednocześnie poziom zagrożenia występowaniem susz na terenie gminy należy ocenić jako wysoki.

Wody podziemne mają duże znaczenie ponieważ stanowią źródło zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Obszar gminy położony jest w obrębie JCWPd nr 55 i 66 oraz dwóch GZWP.

8.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Stopień zwodociągowania gminy wynosi 83,5%, natomiast stopień skanalizowania zaledwie 48,4%. Istotnym elementem gospodarki wodno-ściekowej jest dążenie do pełnego skanalizowania terenu gminy, natomiast dla posesji oddalonych od głównej koncentracji zabudowy, gdzie realizacja sieci kanalizacyjnej nie będzie prowadzona ze względów ekonomicznych, należy promować realizację oczyszczalni przydomowych przy zachowaniu korzystnych warunków gruntowo-wodnych.

Ocena jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych znajdujących się na terenie gminy nie jest zadowalająca. Głównym źródłem zanieczyszczeń wód są czynniki antropogeniczne, czyli kwestie związane z niewłaściwym prowadzeniem działalności gospodarczo-bytowej. Nieoczyszczone ścieki odprowadzone do nieszczelnych zbiorników

bezodpływowych stanowią poważne źródło zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych.

Wody podziemne na terenie gminy mają duże znaczenie ponieważ stanowią źródło zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Stan ogólny wód podziemnych w części, na której znajduje się powiat określono jako dobry.

8.6 Zasoby geologiczne

Złoża surowców przedstawiają naturalne skupienia kopalin, których wydobycie może przynieść korzyść gospodarczą. Na terenie gminy Cegłów znajduje się 5 udokumentowanych złóż kopalin. Są to piaski i żwiry. Cztery złoża są rozpoznane szczegółowo, a z jednego zaniechano eksploatacji. Na obszarze gminy nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

8.7 Gleby

Gmina Cegłów, cechuje się niskim stopniem uprzemysłowienia i urbanizacji, ponad 96% terenów gminy stanowią grunty rolne oraz leśne. Dominują tu gleby pseudobielicowe, brunatne wylugowane, czarne ziemie, mady oraz gleby murszowe i torfowe. Gleby pseudobielicowe, wytworzone z glin średnich i lekkich lub piasków naglinowych, zajmują największe powierzchnie w północnej i południowo-zachodniej części gminy. Gleby brunatne występują głównie w południowo-wschodniej części gminy.

Przeważają gleby o średniej i słabej wartości bonitacyjnej (III i IV klasy) – 42,1%, następnie gleby słabych klas (V i VI) – łącznie 25,0% powierzchni gruntów ornych, nie ma gleb klasy I i II. Lasy natomiast to około 28,3%. Pozostałe tereny stanowią tereny zurbanizowane i komunikacyjne, grunty pod wodami i nieużytki.

Na terenie gminy nie ma zlokalizowanego punktu pomiarowego w ramach prowadzonego Monitoringu Chemizmu Gleb Ornych Polski.

8.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Ocena funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy jest dobra. System działa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Osiągnięto 2 z 3 wymaganych ustawowo poziomów recyklingu i ograniczenia masy odpadów. Należy poczynić działania mające na celu osiągnięcie w kolejnych latach poziomu odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych.

Na przestrzeni ostatnich lat zauważalny jest korzystny trend wzrostu ilości odpadów zebranych selektywnie w stosunku do ogółu zebranych odpadów. Należy czynić kroki w celu

dalszego uświadamiania mieszkańców gminy w zakresie zasad i korzyści wynikających z selektywnej zbiorki odpadów komunalnych.

Konieczne jest także zintensyfikowanie działań mających na celu usunięcie do 2032 r. całości zinwentaryzowanej ilości odpadów zawierających azbest.

8.9 Zasoby przyrodnicze

Lasy stanowią siedlisko dla większości dzikich gatunków roślin i zwierząt. Pełnią więc nie tylko istotną funkcję ekologiczną (także ze względu na ich wpływ na klimat) ale także gospodarczą i społeczną. Lesistość JST jest wysoka i wynosi 35,9% co jest wartością ponadprzeciętną w skali kraju i regionu.

Z uwagi na walory przyrodnicze część obszaru gminy objęta jest różnymi formami ochrony przyrody w postaci: obszaru chronionego krajobrazu, rezerwatu przyrody i 13 pomników przyrody. Teren gminy przecina również korytarz ekologiczny. Należy uznać, że zróżnicowane i często unikatowe zasoby przyrodnicze gminy są dobrze chronione, a dodatkowo zwiększają atrakcyjność turystyczną regionu.

8.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Na terenie gminy Cegłów nie znajdują się zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Potencjalnym źródłem poważnych awarii jest transport drogowy substancji niebezpiecznych.

9 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Głównymi problemami ochrony środowiska istotnymi z punktu widzenia realizacji Programu są:

- występowanie przekroczeń dopuszczalnych standardów jakości powietrza,
- zła jakość wód powierzchniowych.

10 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Cele i zadania przewidziane do realizacji w Programie nie wpłyną znacząco na obszary chronione oraz na środowisko (przewiduje się oddziaływanie pozytywne lub neutralne). Analiza oddziaływania zadań przewidzianych w Programie na formy ochrony (w tym obszary Natura 2000) przyrody została przedstawiona w poniższych tabelach.

Bardzo ważnym elementem zapobiegającym ewentualnym negatywnym wpływom na cenne przyrodniczo obszary jest ocena oddziaływania na środowisko. Należy pamiętać, że macierz oddziaływań planowanych działań w fazie budowy i eksploatacji (tabela poniżej) została wykonana z założeniem, że dla zadań inwestycyjnych planowanych w *Programie* będzie zachowane postępowanie w pełni zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, a więc dla przedsięwzięć, które tego wymagają zostanie przeprowadzona procedura oceny oddziaływania inwestycji na środowisko, która zostanie zakończona decyzją środowiskową.

Tabela 1. Analiza zadań pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza (termomodernizacje budynków, energooszczędne oświetlenie uliczne, montaż instalacji OZE, budowa dróg rowerowych, organizacja transportu publicznego, zakup pojazdów niskoemisyjnych)	Formy ochrony przyrody (w tym Natura 2000)	Neutralny	Przedsięwzięcia nie wpłyną na formy ochrony przyrody, możliwe oddziaływania będą miały charakter krótkotrwały. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na gatunki roślin i zwierząt znajdujących się w cennych przyrodniczo siedliskach na obszarze gminy.
	Różnorodność biologiczna	Neutralny	Oddziaływanie na środowisko będzie miejscowe i krótkotrwałe, dzięki czemu realizacja przedsięwzięć nie wpłynie negatywnie na różnorodność biologiczną na terenie gminy.
	Ludzie	Neutralny	Prace związane z realizacją zadań będą wymagały wykorzystania sprzętu, który może powodować uciążliwości związane z nadmiernym hałasem. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i miejscowe. Dzięki przeprowadzonym pracom możliwe będzie zwiększenie wydajności energetycznej modernizowanych budynków oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza, co pozytywnie wpłynie również na ekonomiczne aspekty ich eksploatacji.
	Zwierzęta	Pośrednio negatywne	Prace prowadzone będą w miarę możliwości poza okresem lęgowym ptaków. Jeśli zachowanie odpowiedniego terminu nie będzie możliwe należy przed rozpoczęciem prac przeprowadzić rozpoznanie, czy w rejonie prowadzenia prac oraz w strefie ich bezpośredniego oddziaływania znajdują się schronienia dzienne nietoperzy lub czy gniazdują gatunki ptaków chronionych. Po przeprowadzeniu prac remontowych będzie zapewnione nietoperzom dalsze schronienie w czasie dnia, a ptakom dalsze gniazdowanie w obiektach budowlanych.
	Rośliny	Neutralne	Wpływ prac budowlanych na rośliny związany będzie głównie z transportem i tymczasowym składowaniem materiałów budowlanych. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i miejscowe.
	Woda	Neutralne	Prace budowlane nie będą miały wpływu na stan oraz jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Podczas prowadzenia prac nie przewiduje się powstawania wycieków i szkodliwych substancji do wód.
	Powietrze	Pośrednie pozytywne	Prowadzone na terenie gminy działania przyczynią się do poprawy efektywności energetycznej oraz zmniejszenia ilości szkodliwych substancji do powietrza. Dzięki temu możliwe będzie ograniczenie ilości surowców energetycznych wykorzystywanych do ogrzewania budynków, a co za tym idzie zmniejszy się ilość zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery.

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji zanieczyszczeń (termomodernizacje budynków, energooszczędne oświetlenie uliczne, montaż instalacji OZE, budowa dróg rowerowych, rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej i gazowej)	Powierzchnia ziemi	Neutralne	Powierzchnia ziemi nie zostanie naruszona podczas prac remontowo-budowlanych i budowlanych
	Krajobraz	Neutralne	Działania prowadzone będą na istniejących dotychczas obiektach lub wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych. Nie zaburzą ładu przestrzennego na terenie gminy.
	Klimat	Pośrednie pozytywne	Poprawa efektywności energetycznej wpłynie na ograniczenie emisji m.in. CO ₂ i innych zanieczyszczeń do atmosfery, w konsekwencji przyczyniając się do poprawy składu powietrza.
	Zasoby naturalne	Neutralne	Złoża zasobów naturalnych nie zostaną naruszone podczas prac remontowo-budowlanych i budowlanych.
	Zabytki	Neutralne	W przypadku prowadzenia prac w obiektach zabytkowych przebiegać one będą pod nadzorem konserwatora zabytków.
	Dobra materialne	Neutralne	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający dobrom materialnym. Tereny, na których będą wykonywane prace budowlane/remontowe/montażowe zostanie zabezpieczony.
Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego (modernizacje nawierzchni dróg)	Formy ochrony przyrody (w tym Natura 2000)	Neutralne	Modernizacje nawierzchni wykonywane będą po istniejącym dotychczas śladzie drogi, z tego względu nie będzie ona wpływała na tereny sąsiednie. Wzmożony ruch samochodów i maszyn w okresie realizacji inwestycji i związany z nim hałas oraz wzrost stężenia tlenków azotu w atmosferze będą miały charakter krótkotrwały i nie będą zagrażać obszarom i gatunkom chronionym.
	Różnorodność biologiczna	Neutralne	Modernizacje dróg na terenie gminy nie wpłyną znacząco na różnorodność biologiczną. Możliwe jest krótkotrwałe i odwracalne oddziaływanie na różnorodność biologiczną podczas fazy realizacji.

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego (modernizacje nawierzchni dróg)	Ludzie	Pośredni pozytywny	Prowadzenie prac związanych z inwestycją w fazie realizacji może mieć wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego czy stanu atmosfery. Działania te będą krótkotrwałe, miejscowe i odwracalne. Modernizacja infrastruktury wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców m.in. poprzez ograniczenie ilości zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz poprawę bezpieczeństwa.
	Zwierzęta	Neutralny	Początkowa faza realizacji zadań wpłynie niekorzystnie na biocenozę występujące w wierzchniej warstwy gleby. Uciążliwy dla zwierząt może być hałas emitowany podczas robót ziemnych – oddziaływanie to będzie miało charakter miejscowy i krótkotrwały. Zrealizowana inwestycja będzie umożliwiać swobodną migrację zwierząt oraz bytowanie występujących dotychczas gatunków zwierząt.
	Rośliny	Neutralny	Prace prowadzone będą w sposób nie zagrażający florze regionu. Powierzchnie, które uległy zniszczeniu na skutek prac ziemnych zostaną poddane kompensacji przyrodniczej.
	Woda	Neutralny	Modernizacja dróg nie wpłynie na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Zagrożeniem wynikającym z realizacji inwestycji może być wyciek substancji ropopochodnych z maszyn budowlanych.
	Powietrze	Pośredni pozytywny	Podczas budowy drogi może wystąpić problem z nadmiernym zapyleniem oraz emisją spalin do atmosfery pochodzących z maszyn niezbędnych do realizacji zadania. Oddziaływanie jest krótkotrwałe i ma charakter miejscowy, przez co nie stanowi poważnego zagrożenia dla mieszkańców gminy.
	Powierzchnia ziemi	Bezpośrednie	Realizacja zadań związana jest z dużą ingerencją człowieka na powierzchnię ziemi. Przebieg planowanych dróg wyznaczona jest na istniejących śladach dróg, co zmniejszy stopień oddziaływania na tereny sąsiadujące.
	Krajobraz	Neutralny	Modernizacja dróg będzie przeprowadzona na istniejących już ciągach komunikacyjnych, przez co krajobraz nie ulegnie znacznym zmianom.
	Klimat	Pośredni pozytywny	Modernizacja dróg na terenie gminy przyczyni się do zmniejszenia emisji pyłów i spalin do atmosfery.

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego (modernizacja nawierzchni dróg)	Zasoby naturalne	Neutralny	W obrębie planowanych inwestycji nie znajdują się złoża kopalin.
	Zabytki	Neutralny	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający zabytkom. Podczas prowadzenie prac ziemnych możliwe jest znalezienie stanowisk archeologicznych, w tym przypadku zostanie zapewniona odpowiednia konserwacja znaleziska.
	Dobra materialne	Neutralny	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający dobrom materialnym. Teren budowy zostanie zabezpieczony.
Gospodarowanie wodami (budowa zbiorników retencyjnych)	Formy ochrony przyrody (w tym Natura 2000)	Pozytywne	Analiza i planowanie budowy zbiornika retencyjnego uwzględniające obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, może przyczynić się do zachowania i ochrony cennych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin.
	Różnorodność biologiczna	Pozytywne	Poprzez odpowiednie zaprojektowanie i zarządzanie terenem wokół zbiornika, możliwe jest stworzenie nowych siedlisk dla różnorodnych gatunków zwierząt i roślin, co przyczyni się do zwiększenia bioróżnorodności.
	Ludzie	Pozytywne	Budowa zbiornika retencyjnego może przynieść korzyści dla lokalnej społeczności, zapewniając ochronę przed powodzią oraz dostarczając dodatkowych źródeł wody pitnej lub rekreacyjnych.

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Gospodarowanie wodami (budowa zbiorników retencyjnych)	Zwierzęta	Neutralne	<p>W zależności od sposobu realizacji projektu, budowa zbiornika może mieć zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki dla zwierząt, jednak odpowiednie planowanie może minimalizować zakłócenia dla ich naturalnego środowiska</p> <p>Pozytywne skutki mogą obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Stworzenie nowych siedlisk dla zwierząt wokół zbiornika, co może sprzyjać zwiększeniu ich populacji lub zróżnicowaniu ekosystemu. – Zmniejszenie ryzyka suszy poprzez zapewnienie dostępu do wody w okresach niedoboru, co może wpłynąć korzystnie na zwierzęta wodne oraz na roślinność i zwierzęta zależne od wilgotnych siedlisk. <p>Negatywne skutki mogą obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zakłócenie naturalnych środowisk życia zwierząt poprzez utratę lub degradację siedlisk w wyniku budowy zbiornika oraz związanych z nią prac budowlanych. – Ryzyko kolizji lub zakłóceń migracji zwierząt w związku z nową infrastrukturą lub zmianami w krajobrazie. <p>Zanieczyszczenie lub zmiana jakości wody w zbiorniku, co może negatywnie wpłynąć na zdrowie i populacje zwierząt wodnych.</p>
	Rośliny	Neutralne	<p>Planowanie i zarządzanie terenem wokół zbiornika może wpłynąć na powstanie nowych siedlisk roślinnych, co może prowadzić zarówno do pozytywnych, jak i negatywnych skutków dla różnorodności roślinnej.</p> <p>Pozytywne skutki mogą obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Stworzenie nowych siedlisk dla roślin, zarówno wokół zbiornika, jak i na obszarach podmokłych lub wilgotnych terenach, co może przyczynić się do zwiększenia różnorodności roślinnej. – Poprawa dostępu do wody dla roślin w okolicach zbiornika, co może wspierać wzrost populacji roślin zależnych od wilgotnych siedlisk. <p>Negatywne skutki mogą obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Utrata istniejących siedlisk roślinnych w wyniku budowy zbiornika oraz związanych z nią prac budowlanych, co może prowadzić do degradacji lub zniszczenia ekosystemów roślinnych. – Zmiany w hydrologii terenu, takie jak zalanie lub osuszenie obszarów, co może wpłynąć negatywnie na roślinność dostosowaną do konkretnych warunków hydrologicznych. – Możliwość inwazji gatunków obcych, które mogą skolonizować nowo powstałe siedliska roślinne wokół zbiornika i konkurować z rodzimymi gatunkami. <p>Ogólnie rzecz biorąc, skutki budowy zbiornika retencyjnego dla różnorodności roślinnej będą zależały od sposobu planowania, realizacji i zarządzania terenem wokół zbiornika. Odpowiednie podejście może przyczynić się do stworzenia nowych siedlisk dla roślin i zwiększenia różnorodności biologicznej, podczas gdy brak odpowiedniej ochrony</p>

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
			i planowania może prowadzić do utraty siedlisk i zmniejszenia różnorodności roślinnej.
Gospodarowanie wodami (budowa zbiorników retencyjnych)			
	Woda	Pozytywne	Budowa zbiornika retencyjnego ma na celu regulację przepływu wód, co może przyczynić się do zmniejszenia ryzyka powodzi oraz zapewnienia stabilności dostępu do wody pitnej.
	Powietrze	Neutralne	Budowa zbiornika retencyjnego może generować emisje związane z pracami budowlanymi, jednak w dłuższej perspektywie może przyczynić się do poprawy jakości powietrza poprzez zmniejszenie ryzyka powodzi i związanych z nimi zanieczyszczeń.
	Powierzchnia ziemi	Pozytywne	Budowa zbiornika może wymagać zmian w użytkowaniu gruntów, co może przynieść korzyści w postaci zabezpieczenia przed powodzią oraz stworzenia nowych terenów rekreacyjnych lub rolniczych
	Krajobraz	Pozytywne	Odpowiednio zaprojektowany zbiornik może stanowić element estetyczny krajobrazu, a jego otoczenie może stać się miejscem rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców.
	Klimat	Neutralne	Budowa zbiornika retencyjnego może mieć ograniczony wpływ na klimat, jednak stabilizacja przepływu wód może przyczynić się do lokalnego zmniejszenia ryzyka ekstremalnych zjawisk pogodowych.
	Zasoby naturalne	Pozytywne	Budowa zbiornika może przyczynić się do bardziej efektywnego zarządzania zasobami wodnymi oraz zwiększyć dostępność wody pitnej, co ma istotne znaczenie dla lokalnej społeczności.
	Zabytki	Neutralne	Konieczne jest uwzględnienie ewentualnych skutków budowy zbiornika na obszary o znaczeniu historycznym i kulturowym, jednak odpowiednie planowanie może minimalizować ich negatywny wpływ.
	Dobra materialne	Pozytywne	Budowa zbiornika retencyjnego może przyczynić się do zwiększenia wartości nieruchomości oraz poprawy infrastruktury wodnej i komunalnej, co przyniesie korzyści materialne dla społeczności lokalnej.

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (rozbudowa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej)	Formy ochrony przyrody (w tym Natura 2000)	Neutralne	Realizacja zadań z zakresu szeroko pojętej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej nie wpłynie na naturalny zasięg i obszary mieszczące się w obrębie siedlisk przyrodniczych. Zadania będą realizowane wzdłuż lub przy istniejącej infrastrukturze. Również remont i rozbudowa oczyszczalni ścieków nie wpłynie na obszary chronione.
	Różnorodność biologiczna	Neutralne	Modernizacje i budowy nie wpłyną znacząco na różnorodność biologiczną. Możliwe jest krótkotrwałe i odwracalne oddziaływanie na różnorodność biologiczną podczas fazy realizacji. Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej pozytywnie wpłynie m.in. na jakość wód powierzchniowych i podziemnych, co pośrednio pozytywnie wpłynie na ochronę różnorodności biologicznej, poprzez stworzenie lepszych warunków do rozwoju organizmów.
	Ludzie	Pośrednie pozytywne	Faza realizacji zadań związanych z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną może mieć wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego czy stanu atmosfery. Oddziaływania te będą krótkotrwałe. Rozbudowa infrastruktury wpłynie na poprawę jakości wód na terenie gminy. Mieszkańcy będą mieli możliwość korzystania z sieci kanalizacyjnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Dzięki czemu znacznie zmniejszy się ryzyko wystąpienia zanieczyszczenia wody pitnej.
	Zwierzęta	Pośrednie pozytywne	Realizacja zadań poprawi stan wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy. Dzięki budowie sieci kanalizacyjnej, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz rozbudowie oczyszczalni ścieków ograniczona zostanie ilość ścieków odprowadzanych bezpośrednio do ziemi i wód gruntowych, co znacznie zmniejszy ryzyko epidemiologiczne zwłaszcza zwierząt hodowlanych.
	Rośliny	Pośrednie neutralne	Oddziaływanie prac związanych z budową infrastruktury będzie mieć charakter krótkotrwały i odwracalny. W celu ograniczenia powierzchni oddziaływania ciężkiego sprzętu na rośliny, dojazd na teren prac budowlanych przebiegał będzie po istniejących drogach. Po zakończeniu prac zmiany w poszyciu roślinnym zostaną odtworzone.
	Woda	Pośrednie pozytywne	Realizacja budowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej wpłynie pozytywnie na wody powierzchniowe i podziemne. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków i przydomowych oczyszczalni ścieków ograniczy ilość ścieków przedostających się do wód gruntowych i powierzchniowych. Dzięki inwestycjom mieszkańcy gminy będą mieć zapewniony dostęp do wody dobrej jakości, przebadanej pod kątem chemicznym oraz mikrobiologicznym.

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (rozbudowa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej)	Powietrze	Neutralne	Oddziaływanie inwestycji na powietrze będzie krótkotrwałe, związane z pracą sprzętu mechanicznego niezbędnego do realizacji inwestycji. Możliwość wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych poziomów tlenków azotu występuje jedynie w przypadku silnie skoncentrowanych w jednym punkcie prac budowlanych.
	Powierzchnia ziemi	Bezpośredni neutralny	Negatywny wpływ modernizacji i rozbudowy związany jest ze zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby przez maszyny. Działania te będą miały charakter lokalny i odwracalny. Po zakończeniu prac powierzchnia, która narażona była na działanie szkodliwych czynników zostanie przywrócona do stanu sprzed budowy.
	Krajobraz	Neutralne	Zmiany w kompozycji krajobrazu poprzez wprowadzenie nowych elementów związane będą z procesem budowy infrastruktury. Niekorzystne oddziaływanie na krajobraz obserwowane będzie podczas prac remontowych i budowlanych.
	Klimat	Neutralne	Oddziaływanie inwestycji na klimat będzie miało charakter lokalny i krótkotrwałe.
	Zasoby naturalne	Neutralne	Zasoby naturalne na terenie gminy nie ulegną negatywnym wpływom realizacji inwestycji. Złoża kopalin znajdujących się w gminie położone są poza obszarem objętym inwestycjami.
	Zabytki	Neutralne	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający zabytkom.
	Dobra materialne	Neutralne	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający dobrom materialnym. Teren budowy zostanie zabezpieczony.
	Krajobraz	Pozytywne	Odpowiednio zaprojektowany zbiornik może stanowić element estetyczny krajobrazu, a jego otoczenie może stać się miejscem rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców.
	Klimat	Neutralne	Budowa zbiornika retencyjnego może mieć ograniczony wpływ na klimat, jednak stabilizacja przepływu wód może przyczynić się do lokalnego zmniejszenia ryzyka ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (rozbudowa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej)	Zasoby naturalne	Pozytywne	Budowa zbiornika może przyczynić się do bardziej efektywnego zarządzania zasobami wodnymi oraz zwiększyć dostępność wody pitnej, co ma istotne znaczenie dla lokalnej społeczności.
	Zabytki	Neutralne	Konieczne jest uwzględnienie ewentualnych skutków budowy zbiornika na obszary o znaczeniu historycznym i kulturowym, jednak odpowiednie planowanie może minimalizować ich negatywny wpływ.
	Dobra materialne	Pozytywne	Budowa zbiornika retencyjnego może przyczynić się do zwiększenia wartości nieruchomości oraz poprawy infrastruktury wodnej i komunalnej, co przyniesie korzyści materialne dla społeczności lokalnej.
Zasoby przyrodnicze (rewitalizacja obiektów, poprawa jakości życia mieszkańców)	Wszystkie komponenty środowiska	Pozytywne Pozytywne	<p>Rewitalizacje wiązać się będą ze zwiększaniem roli zieleni w przeciwdziałaniu skutkom degradacji środowiska, a przede wszystkim w ograniczaniu procesów erozji gleb, stepowienia krajobrazu oraz zanieczyszczenia i deficytu wód co pozytywnie wpływa na wszystkie komponenty środowiska.</p> <p>Nowe tereny zielone mogą zapewnić siedliska dla roślin, zwierząt i owadów, przyczyniając się do zwiększenia bioróżnorodności w gminie. Rośliny w terenach zielonych odgrywają istotną rolę w absorpcji dwutlenku węgla i innych zanieczyszczeń atmosferycznych, a także w produkcji tlenu. Dodatkowo, drzewa mogą pomóc w zmniejszeniu efektu tzw. miejskiej wyspy ciepła.</p> <p>Tereny zielone pełnią również ważną rolę w poprawie jakości życia mieszkańców gminy. Zapewniają one przestrzeń rekreacyjną, miejsca do wypoczynku, spotkań społecznych i aktywności fizycznej. Badania wykazują, że dostęp do terenów zielonych ma korzystny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne ludzi.</p>
Usuwanie azbestu z terenu gminy	Formy ochrony przyrody	Neutralne	Realizacja inwestycji nie wpłynie na formy ochrony przyrody. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na gatunki roślin i zwierząt znajdujące się w cennych przyrodniczo siedliskach na obszarze gminy.
	Różnorodność biologiczna	Neutralne	Oddziaływanie na środowisko będzie miejscowe i krótkotrwałe, dzięki czemu realizacja przedsięwzięć nie wpłynie negatywnie na różnorodność biologiczną na terenie gminy.

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Usuwanie azbestu z terenu gminy	Ludzie	Bezpośrednie pozytywne	Prace związane z realizacją zadań nie będą wymagały wykorzystania sprzętu, który może powodować uciążliwości związane z nadmiernym hałasem. Dzięki wymianie pokryć dachowych (stanowiących największą część znajdujących się na terenie gminy wyrobów azbestowych) możliwa będzie minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu oraz zwiększenie wydajności energetycznej modernizowanych budynków, co pozytywnie wpłynie również na ekonomiczne aspekty ich eksploatacji.
	Zwierzęta	Neutralne	Prace prowadzone będą w miarę możliwości poza okresem lęgowym ptaków. Jeśli zachowanie odpowiedniego terminu nie będzie możliwe należy przed rozpoczęciem prac przeprowadzić rozpoznanie, czy w rejonie prowadzenia prac oraz w strefie ich bezpośredniego oddziaływania znajdują się schronienia dzienne nietoperzy lub czy gniazdują gatunki ptaków chronionych. Po przeprowadzeniu prac remontowych będzie zapewnione nietoperzom dalsze schronienie w czasie dnia, a ptakom dalsze gniazdowanie w obiektach budowlanych.
	Rośliny	Neutralne	Wpływ prac budowlanych na rośliny związany będzie głównie z transportem usuniętych wyrobów azbestowych. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i miejscowe.
	Woda	Neutralne	Prace związane z wykonaniem zadania nie będą miały wpływu na stan oraz jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Podczas prowadzenia prac nie przewiduje się powstawania wycieków i szkodliwych substancji do wód.
	Powietrze	Pośrednie pozytywne	Prowadzone na terenie gminy działania przyczynią się do minimalizacji negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu oraz poprawy efektywności energetycznej budynków, poprzez wymianę pokryć dachowych (np. na dachówkę).
	Powierzchnia ziemi	Neutralne	Powierzchnia ziemi nie zostanie naruszona podczas planowanych prac.
	Krajobraz	Neutralne	Działania prowadzone będą na istniejących dotychczas obiektach.

Rodzaj przedsięwzięcia	Komponent środowiska	Oddziaływanie	Uzasadnienie
Usuwanie azbestu z terenu gminy	Klimat	Pośrednie pozytywne	Poprawa efektywności energetycznej poprzez wymianę pokryć dachowych wpłynie na ograniczenie emisji m.in. CO ₂ do atmosfery, w konsekwencji przyczyniając się do poprawy składu powietrza.
	Zasoby naturalne	Neutralne	Złoża zasobów naturalnych nie zostaną naruszone podczas planowanych prac.
	Zabytki	Neutralne	W przypadku prowadzenia prac w obiektach zabytkowych przebiegać one będą pod nadzorem konserwatora zabytków.
	Dobra materialne	Neutralne	Realizacja inwestycji przebiegała będzie w sposób niezagrażający dobrom materialnym. Tereny, na których będą wykonywane prace zostaną zabezpieczone.

10.1 Podsumowanie analizy potencjalnego oddziaływania środowisko zadań ujętych w *Programie*

10.1.1 Formy ochrony przyrody (w tym Natura 2000)

Biorąc pod uwagę rodzaj, a także skalę przewidzianych do wykonania działań, nie występuje oddziaływanie na cele związane z ochroną środowiska ani na funkcjonalność ekosystemów. Jednak realizacja zaplanowanych zadań musi odbywać się z zachowaniem środków ostrożności przewidzianych prawem.

10.1.2 Różnorodność biologiczna

W art. 51 ust. 1 i art. 52 ust 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2021 poz. 1098) ustawodawca sprecyzował katalog zakazów związany z postępowaniem w odniesieniu do roślin, grzybów i zwierząt, jakie objęto ochroną gatunków.

W drodze rozporządzeń Minister właściwy do spraw rolnictwa określił gatunki, odstępstwa i sposoby ochrony ww. elementów środowiska. Wytyczne znajdują się w treści dokumentów:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. ,poz. 2183),

Dopuszcza się sytuację, w której jedynie po uzyskaniu odpowiedniego odstępstwa od zapisów o ochronie gatunków, możliwa będzie kontynuacja zaplanowanych przedsięwzięć. Realizacja zawartych w *Programie* zadań wpłynie pośrednio, neutralnie i długoterminowo pozytywnie na różnorodność gatunków żyjących na terenie objętym działaniami.

Wśród potencjalnych zagrożeń związanych z realizacją zadań *Programu* wymienić można zajęcie terenu pod inwestycję, jak również prace związane z budową, w tym składowanie materiałów budowlanych, wykorzystanie ciężkich maszyn i budowę dróg dojazdowych. Jednocześnie trzeba mieć na uwadze, że działania tego typu są krótkoterminowe i odwracalne.

10.1.3 Ludzie

Prawdopodobne jest, że podczas prowadzonych działań związanych z realizacją zamierzonych celów, zwiększy się poziom hałasu i zanieczyszczeń. Jednakże uciążliwości tego

rodzaju będą miały charakter przejściowy. By zmniejszyć te utrudnienia prace będą wykonywane jedynie w godzinach od 6:00 do 22:00.

10.1.4 Zwierzęta

W trosce o lokalną faunę terminy realizacji poszczególnych prac będą prowadzone poza okresem lęgowym ptaków. W przypadku, gdy będzie to niemożliwe, przed przystąpieniem do prac, należy wykonać rozpoznanie, czy w najbliższym sąsiedztwie prac oraz w strefie ich bezpośredniego oddziaływania znajdują się schronienia dzienne nietoperzy lub czy gniazdują gatunki ptaków chronionych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348). Jeżeli zostanie stwierdzona ich obecność, należy określić dokładne miejsce siedlisk i zaplanować prace tak, aby przed okresem lęgowym zabezpieczyć szczeliny i stropodach przed dostaniem się tam zwierząt.

Po zakończeniu prac inwestycyjnych nietoperze i ptaki będą miały zapewnione schronienie w nowych obiektach. Jeśli okaże się, że nie można wykorzystać naturalnie powstałych szczelin, to zbudowane będą siedliska zastępcze, a ich wielkość i charakter dopasowane do potrzeb danego gatunku.

10.1.5 Rośliny

Prace budowlane powinny być prowadzone jedynie na obszarze do tego niezbędnym, by wycięcia roślinności były jak najmniejsze. Jeżeli realizacja inwestycji będzie się wiązała z naruszeniem systemów korzeniowych sąsiednich drzew, należy przeprowadzić ręczne wykopy i zabezpieczyć rośliny. Podczas prac należy zabezpieczać rany po odciętych korzeniach i nie usuwać korzeni systemowych. W przypadku, kiedy drzewa są w bezpośredniej bliskości pracy ciężkich maszyn budowlanych, należy je dobrze zabezpieczyć.

10.1.6 Woda

Budowa zbiornika retencyjnego w gminie Cegłów przyczyni się do ochrony przed powodzią poprzez kontrolę przepływu wód opadowych i minimalizację ryzyka zalania terenów mieszkalnych i rolniczych.

Dzięki rozbudowie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej zmniejszy się niekontrolowane zanieczyszczanie środowiska. Przełoży się to również na zmniejszenie spływu zanieczyszczeń obszarowych, a to z kolei znajdzie odzwierciedlenie w poprawie stanu ziemi i stanu sanitarnego gminy. Oznacza to, że zadania zaplanowane w *Programie* są niezbędne i korzystne dla przyszłości środowiska naturalnego.

Gmina Cegłów leży w obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych (nr 55 i 66), pięciu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych. Podczas realizacji zadań w przestrzeni przyrodniczej w okolicy inwestycji mogą być odczuwalne negatywne

konsekwencje budowy. Jednak przewidywane zmniejszenie wpływu zanieczyszczeń pozytywnie wpłynie na ekosystem wodny. Jest to w zgodzie z celami środowiskowymi dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, jakie zawarto w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 335).

Istnieje jednak ryzyko możliwości nieosiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych dla JCWP i JCWPd. Za ewentualny brak poprawy odpowiadać może m.in. niedostosowanie lub brak kompleksowych rozwiązań związanych z gospodarką wodną.

10.1.7 Powietrze

Zadania zawarte w *Programie* wpłyną na poprawę jakości powietrza, poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Poprawa powietrza przełoży się na lepsze warunki dla zdrowia mieszkańców, skutkiem pośrednim może być również znaczne zahamowanie niszczenia fasad budynków. W trakcie realizacji inwestycji emisja zanieczyszczeń będzie większa, ale przewiduje się, że nie będzie ich po zakończeniu prac instalacyjnych lub budowlanych.

10.1.8 Powierzchnia ziemi

Realizacja zadań będzie związana z pracami budowlanymi ciężkich maszyn, co w efekcie przełoży się na niszczenie powierzchni ziemi. Jednak będzie miało to charakter odwracalny. Zdecydowana większość działań związanych z rozbudową sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej będzie wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Tak samo modernizacje będą dotyczyć obiektów już istniejących. Takie podejście pozwoli na maksymalne ograniczenie ingerencji w środowisko naturalne, w tym w powierzchnię ziemi.

10.1.9 Krajobraz

Celem zadań sprecyzowanych w *Programie* jest poprawa i ochrona środowiska naturalnego na terenie gminy. Cel ten będzie osiągnięty poprzez ochronę siedlisk ptaków i nietoperzy, ochronę ekosystemów przed ich fragmentacją, a także zachowanie bioróżnorodności i walorów krajobrazowych.

10.1.10 Klimat

Zwiększona emisja zanieczyszczeń, większy poziom hałasu i niszczenie wierzchniej warstwy gleby będą miały miejsce jedynie podczas realizacji zadań. Będzie to związane z transportem, przechowywaniem materiałów i wykonywaniem prac budowlanych. Jednakże po realizacji zadań nie tylko uciążliwości te się zakończą, ale rezultaty działań pozytywnie wpłyną na klimat i pozwolą zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych.

10.1.11 Zasoby naturalne

Zadania określono w zgodzie z dokumentami planistycznymi gminy. Nie będą naruszać obecnej infrastruktury ani ingerować w istotne zasoby naturalne.

10.1.12 Zabytki

Jeżeli okaże się, że zaplanowane prace mają być realizowane na terenie, który jest objęty ochroną konserwatorską, to dalsze działania będą podejmowane po ustaleniu szczegółów z konserwatorem zabytków.

10.1.13 Dobra materialne

Przed podejściem do realizacji zadań tereny robót zostaną odpowiednio zabezpieczone. Ujęte w *Programie* zadania na etapie realizacji nie będą negatywnie oddziaływały na dobra materialne.

11 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w *Programie*

Z uwagi na fakt, że dla realizacji zadań ujętych w *Programie* nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko, nieuzasadnione jest proponowanie działań alternatywnych. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku niezrealizowania zadań ujętych w *Programie* stan środowiska może ulec pogorszeniu, szczególnie w zakresie jakości powietrza i wód.

Warszawa, dnia 28.05.2024 r.

OŚWIADCZENIE

Jako autor dokumentu pt. „Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Cegłów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031” oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust 2 pkt 1 lit. d ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Bartłomiej Przybylski

